

i 1896 kun 9000 Landarbejdere i de anerkendte Sygekasser, men deres Tal er sikkert over 100,000. Statistikken kan ikke oplyse Tallet bestemt, saa vidt jeg ved, somme have meget over og somme have meget under 100,000. Arbejderen har faktisk ikke Raad til at svare 8—10 Kr. om Aaret i Sygekassebidrag; han maa staa udenfor, og det vilde have været i sin gode Orden, om det offentlige betalte Landarbejderens Bidrag, saa længe han har saa usle Indtægter og maa svare de store Toldskatter, jeg før har nævnt. Det vilde være rigtigt, om man bevilgede disse 8 à 10 Kr. pr. gift Landarbejder, saa han kunde være i en Sygekasse, for han rammes jo særlig haardt under Sygdom, naar han er uden for Kassen, og hans Indtægt pludselig standser, og Hjemmet er bundfattigt. Men selv en saa god Lov som Sygekasseloven er altsaa ikke naaet til Bunds. Den maa udbedres, mener jeg, lige saavel som Alderdomsloven og Ulykkesforsikringsloven — Landarbejderne ere jo uden for Forsikringen ogsaa. Vi maa gaa dybere, og jeg tror, at under det ny System, under dette Tings Flertals Ledelse, vil der være gode Betingelser for at komme videre.

Det forekommer mig, at Venstre, som er saa alsidig sammensat, at det kan overse alle Forhold til alle Sider, har særlige Betingelser for at kunne løse sociale Opgaver. Vi mødes her fra Land og By, fra den lille Bedrift og fra den store Bedrift, fra det lille Hjem og fra det store Hjem, fra de Kredse, hvor den jævne, danske Kultur og Oplysning er al Ting, og fra de Kredse, hvor man har øst af de store Samfunds Kultur, vi mødes her, fordi vi ere et Folkeparti, et Parti, som ikke repræsenterer et enkelt Lag, hviler paa en enkelt Opfattelse, men har sine Rødder i det hele Samfund. Vi mødes i Alsidighed, med Evne til at forstaa til alle Sider, med Vinduer til alle Sider i vort lille Samfund. Et saadant Parti har altsaa særlige Betingelser for at kunne løse Opgaver, som kræve en alsidig Forstaaelse, fremfor et Klasseparti eller et Parti, som hviler paa et enkelt Lag i Samfundet. Ligeledes tror jeg — hvis jeg maa indskyde den Parentes — at Forsvarssagen kun kan løses af et saadant Parti, som formaar helt og holdent at tage alting med i Betragtning, fordi det forstaa til alle Sider. Navnlig paa de sociale Omraader ere Betingelserne gode. Der er jo mange af os, som ere opfødte i smaa Hjem og kende til smaa

Kaar, vi løbe ikke let vild i Omtalen af Smaaafolks Trang og Behov.

Jeg tror, det var godt, om vi kunde begynde med en Folkeforsikring, fordi der vilde Tankerne nærmest kunne enes og samles. Vi kunne begynde med denne Opgave, men jeg er fuldstændig klar over, at der er mange Arbejdere, og da navnlig Landarbejdere og ligestillede, som aldeles ikke kunne svare deres Bidrag af deres egne Indtægter. Det offentlige maa træde til, saa længe Lønningsvilkaarene ere saa usle for Tusinder af Landarbejdere trindt omkring. Men jeg vil ingenlunde indrømme, at Arbejderne i det hele taget ere saa daarligt stillede, at ikke de faglærte og velorganiserede skulde have Raad til at skyde deres Bidrag til. Det vil jeg ikke indrømme, for Fagforeningerne have haft det i deres Magt at løfte Lønnen betydeligt, og det tjener til deres Ære, det er en Kulturbevægelse af Betydning, som vi ikke skulle underkende. Den Evne have de haft og have fremdeles, at løfte Arbejdslønnen saa stærkt i Vejret, at Vilkaarene nok tillade smaa Tilskud til en saadan tvungen Folkeforsikring. Jeg tror, at det paa en Maade vil blive en Prøvesten for det ny System, hvorvidt vi mægte at føre Udviklingen frem ad de sociale Opgavers Vej. Løsningen af disse Spørgsmaal vil blive en Prøvesten for den ny Regering, for Flertallet i denne Sal. De Opgaver skulle løses; løse vi dem ikke, ville andre melde sig til Løsningen.

Jeg vil slutte med at sige, at det er fuldkommen rigtigt, at vi udvide Valgretten og stille Landets Befolkning paa jævn og lige Fod, det er fuldkommen rigtigt, at vi lovgive om de ideelle Forhold, paa Retsvæsenets Omraade og paa Kirkens Omraade, men det er mere end rigtigt, det er nødvendigt, at vi tage de sociale Sygdomme op til Undersøgelse og mulig Helbredelse, og jeg vil ønske det eventuelle Udvalg Lykke til at faa noget samlet og noget lagt til Rette, saa at det kan forelægge Tinget noget godt til Vedtagelse.

Rørdam: Jeg kan yde dette Forslag til Beslutning om Nedsættelse af et Udvalg angaaende en Folkeforsikring min allervarmeste Tilslutning. Jeg haaber, at Tinget ikke alene vil gaa til at nedsætte et saadant Udvalg, men at dette ogsaa vil kunne udrette et godt Arbejde og fremkomme med et Resultat i denne Retning. Jeg tror, at jo mere Civilisation og Kultur trænge igennem i Statslivet,